Liikenne- ja viestintävaliokunta

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ajoneuvolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Liikenne- ja viestintävaliokunnassa on käsiteltävänä hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi i (HE 3/2025 vp). Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL on saanut kutsun asiassa asiantuntijana kuultavaksi ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi ajoneuvolakia, rikosrekisterilakia, ajoneuvojen katsastustoiminnasta annettua lakia, ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annettua lakia ja liikenteen palveluista annettua lakia.

Ajoneuvolakiin ja rikosrekisterilakiin lisättäisiin autojen ja niiden perävaunujen EU-puiteasetusta täydentävä sääntely menettelystä, jolla riippumattomille ajoneuvojen huolto- ja korjaamotoimijoille myönnetään hyväksyntä ja näiden työntekijöille lupa saada tietoja ajoneuvojen turvatekijöistä.

Liikenteen palveluista annettuun lakiin ehdotetaan EU-sääntelyn täytäntöön panemiseksi muutoksia maanteiden henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan pitämiseen riskiyrityksenä sekä hyvämaineisuuden arviointiin.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL on tutustunut esitysluonnokseen ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan pitäminen riskiyrityksenä

Liikenteen palveluista annetun lain 8 ja 9 §:ää ehdotetaan muutettavaksi niin, että luonnollisen henkilön ja oikeushenkilön hyvämaineisuuden vaarantuminen perustuisi muiden nykyisin pykälässä mainittujen vaatimusten lisäksi myös kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana saatuun tuomioon tai seuraamukseen EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen liitteessä IV tarkoitettujen Euroopan unionin sääntöjen vakavimmista rikkomuksista tai komission asetuksen luettelossa tarkoitetuista vakavista rikkomuksista tai komission delegoidun direktiivin luettelossa tarkoitetuista vakavista rikkomuksista.

Lisäksi lain 13 §:ää ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan tieliikenteen sosiaalilainsäädännön valvontadirektiivin liitettä III muuttaneen komission delegoidun direktiivin uusia vaatimuksia yrityksen riskiluokittamisesta.

SKAL katsoo, että nämä muutokset ovat EU-säädösten mukaisia eikä Suomella ole näihin tässä vaiheessa mahdollisuuksia vaikuttaa. SKAL kuitenkin toteaa yleisesti, että kynnys rikkomusten perusteella aloitettavaan hallinnolliseen menettelyyn on tarpeettoman alhainen, eli riskiyritystä koskevaan menettelyyn ryhdytään liian helposti.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL
Nuijamiestentie 7, 00400 Helsinki
Y-tunnus 0202176-1

skal.fi
Puh. (09) 478 999
skal@skal.fi / etunimi.sukunimi@skal.fi

SKAL haluaa myös kiinnittää huomiota tilanteisiin, joissa Suomessa toimivat, mahdollisesti ulkomaalaistaustaiset, kuljetusyritykset käyttävät ulkomailla toimivia henkilöstövuokrausyrityksiä. Näissä tilanteissa ulkomailla tapahtuva palkanmaksu vuokrausyrityksen ja kuljettajan välillä muodostaa riskin.

Olisi tärkeää, että mikäli Suomessa toimiva yritys (vuokralle ottaja) käyttää ulkomaisen henkilöstövuokrausyrityksen tai vastaavan palveluja saadakseen käyttöönsä ulkomaisen kuljettajan Suomen sisäisiin kuljetuksiin, niin tällainen vuokralle ottaja velvoitettaisiin esittämään todisteet siitä, että kuljettajalle on Suomessa tehdyn työn osalta maksettu palkkaa sen mukaan kuin säännökset edellyttävät.

Todetaan myös, että yleisesti pidämme kaikkea harmaan talouden torjuntaan liittyvää lainsäädäntöä tarpeellisena alan terveen kilpailun varmistamiseksi. Kansainvälinen ERRU-tiedonvaihto ja edellä kerrotun mukainen rikkomusten luokittelu on omiaan edistämään tasapuolista kilpailua ja torjumaan harmaata taloutta.

Riippumattoman toimijan ja sen työntekijän puhtaan rikosrekisterin tarkastaminen

Esityksessä ehdotetaan, että rikosrekisterilakiin säädetään tarvittavat perusteet rikosrekisteritietojen luovuttamiseksi ja rikosrekisteriotteen saamiseksi autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen liitteen X lisäyksessä 3 tarkoitettua riippumattoman toimijan hyväksyntää ja sen työntekijän lupaa varten.

SKAL pitää hyvänä, että edistetään ajoneuvon turvatekijöihin liittyvien tietojen luovuttamista koskevan menettelyn turvallisuutta ja mahdollistetaan riippumattomien huolto- ja korjaamotoimijoiden toimintaedellytykset markkinoilla.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Anssi Kujala
toimitusjohtaja

Ari Herrala
edunvalvontajohtaja